

Deputációban

Hitünk tanítása szerint Krisztus Urunk **közbenjárónk** nekünk az Atyánál. Ő az, aki irántunk érzett, mérhetetlen szeretetétől indítva, vérét ontva **hadakozik** értünk, és az Atya jobbján **esedezik** megváltottaiért. Érettünk jött el a világba, értünk szól, értünk él és hal.

Nemzeti ünnepünkön, valamint **Nagy-péntek** és **Húsvét** ünnepeink közeledtén hálaadással dicsérjük az Urat, aki hősként szállt harcba értünk, és megmentésünkért áldozta életét.

„Isten bajnoka” példát nyújtott nekünk, hogy miképpen vállaljunk szolgálatot és – ha kell – áldozatot ember- és nemzettársainkért. Azóta, a történelem során hitünk és népünk jelesei, Krisztus Urunk követői és katonái számtalan esetben szálltak síkra övéikért, nem egyszer vérükkel pecsételve meg odaadó hitüket. „A gonosz ellen szabad lelkiismerettel viaskodtak” – akár embert és hitet próbáló, vértelen harcban, akár a bátorság próbáját kiálló, háborús küzdelemben. Királyunk és közbenjárónk példáját, valamint hitünk hőseinek nyomdokát követve mi, mai magyarok se vonjuk el magunkat önző módon a szolgálattól. A hivatástudó keresztyének mindig is **az Úr követségében** járnak. Isten választottainak és közösségünk megválasztottainak szent küldetésük megbízóik hűségese képvisellete, az értük való közbenjárás.

Az Aradi Tizenhármak egyike, **Pölteberg Ernő** kegyetlen kivégzéséhez lelki erőt gyűjtve és nemes sorstársaira gondolva, halála előtt ezeket mondta: „Szép kis deputáció megy az Úristenhez, hogy a magyarok ügyét képviselje”. A „magyar Golgota” küldöttei valóban krisztusi módon, életükkel és halálukkal áldozva teljesítették be hivatásukat. Isten előtt, valamint több fronton zajló, jelenkori küzdelmeinkben szabadságharcunk hőseinél ma sem képviselhetné senki jobban nemzetünket és igazunkat!

Kevésbé dicsőséges korunk Istenben bízó és öntudatos gyermekeként keressük meg mi is a helyünket abban a **DEPUTÁCIÓBAN**, mely Isten elé viszi és a nemzeti közösségek Európája elé tárja orvoslásra és megoldásra váró, közös ügyeinket.

Strasbourg, 2008. március 15.

Tökés László

Nemzeti dal.

Talpra , magyar , hi a' haza!
Itt az idő , most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés , válaszszatok! —
A' magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztak ősapáink,
Kik szabadon éltek haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A' magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Sehonnai bitang ember,
Ki most , ha kell , halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Fényesebb a' láncznál a' kard,
Jobban ékesíti a' kart,
És mi még is lánczot hordtunk!
Ide veled , régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

A' magyar név megint szép lesz,
Mélto régi nagy híréhez,
Mit rá kentek a' századok,
Lemossuk a' gyalázatot.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Hol sirjaink domborúlnak,
Unokáink leborúlnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk , hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Petőfi Sándor.

Az 1848. március 15-én kivívott szabadság után lezserlegelőket megparancsolták felbontani, s így a magyar szabadság első kékbeírás Petőfi Sándor.

2008: a kultúrák közötti párbeszéd európai éve

Gyorsan globalizálódó világunkban, a különböző kultúrák, hagyományok és eszmények soha nem tapasztalt módon lépnek kölcsönhatásba egymással.

A kultúrák közötti párbeszéd európai évének célja, hogy sokszínű és bonyolult világunkban a párbeszéd és a megismerés eszközeivel élve Európa népei közelebb kerülhessenek egymáshoz. Az unió mindmáig egyetlen választott testületként, az Európai Parlament teljes mellszélességgel támogatja az évet: idén egy sor kiemelkedő személyiséget teszi tiszteletét a Házban.

A kultúrák közötti párbeszéd európai évét hivatalosan január 8-án nyitották meg Szlovénia fővárosában, Ljubljanában. Az év folyamán számos esemény várja majd az európai polgárokat mind a 27 tagállamban.

www.europarl.europa.eu

Felszólalás Koszovó ügyében

2008. február 18-án, Koszovó függetlensége kikiáltásának másnapján az Európai Parlament strasbourg-i plenáris ülésének napirend előtti felszólalásaiban uralkodó téma volt ez a rendkívüli esemény. Nem egy szerb-, illetve oroszbarát felszólaló az albán tartomány függetlenedése ellenében foglalt állást, és ugyanerre szólította fel az Európai Parlamentet. Többen elismeréssel üdvözölték Koszovó önállóságát.

Becsey Zsolt magyarországi néppárti képviselő az esemény esetleges hátrányos következményeire hívta fel a figyelmet, a szerb menekültek vajdasági betelepülése vonatkozásában. **Tőkés László** felszólalásában példa- és precedensértékűnek nevezte a koszovói rendezést, és erdélyi magyar vonatkozásban vonta le annak tanulságát. Szerdán az Európai Parlament önálló napirendi ügyként folytat vitát a koszovói helyzetről. Az alábbiakban **Tőkés László** felszólalásának szövege olvasható

Koszovó függetlenségének kikiáltása ügyében

Koszovó függetlenségének kikiáltása alkalmából mindenekelőtt elismeréssel adózom **Ibrahim Rugova** albán vezető emlékének. Ugyanakkor osztozom a koszovói albán közösség örömeiben, és szolidaritásomat fejezem ki iránta szabadsága kivívásának sikerében.

A tragikus sorsú délszláv térség történetének utóbbi másfél évtizedében minden rendezési terv a népek önrendelkezésének, az autonómiáknak és a hatalom megsztásának a jegyében fogant.

A Carrington-terv, a Daytoni-egyezmény, a Rambouillet-i tárgyalások és az Ohridi-egyezmény sorába illő **Ahtisaari-terv** megvalósulása is azt mutatja, hogy térségünkben a különböző népcsoportok, nemzeti közösségek közötti viszony korántsem tekinthető megoldottnak – nemzetközi együttműködéssel viszont a jövőben minden kritikus helyzetre megoldás található. Ilyen értelemben, számunkra a koszovói rendezés **példa- és precedensértékű**. Meggyőződésünk, hogy a romániai magyarság békés küzdelme az autonómiaért és **Székelyföld** területi autonómiájáért szintén az Európai Unió jótékony közreműködésével vezethet eredményre.

Strasbourg, 2008. február 18.

„Területért jogokat”

Írásbeli hozzászólás az Európai Parlament Koszovóról szóló vitájában

Koszovó függetlenségének kikiáltása széles hullámokat vet térségünkben. Az ideai választásokra készülő romániai pártok magyarellenes hisztériakeltésre használják fel az alkalmat. A Koszovó területéhez hasonló nagyságú **Székelyföld** és az albán tartomány lakosságával megközelítőleg azonos lélekszámú **erdélyi magyarság** ellenében sorakoznak fel mindahányan.

A román Parlament „mélységes aggodalma” teljességgel alaptalan és indokolatlan. **Romániának** nem kell tartania a magyaroktól. Erdélyi nemzeti közösségünk ugyanis tiszteletben tartja Románia Alkotmányát és területi integritását. Ezzel együtt viszont joggal elvárjuk, hogy a „területért jogokat” elve alapján Románia európai módon rendezze nemzeti közösségünk helyzetét, és az Európai Unióban érvényes önkormányzatiság elve alapján biztosítsa a magyarság **személyi elvű** (1) és Székelyföld, valamint más vidékek **regionális elvű** autonómiáját (2). Az Európa Tanácsnak a **Gross-féle Jelentés**en alapuló 1609/2003-as számú Ajánlásával egyező módon valljuk, hogy az autonóm régiók nagy mértékben elősegítik a konfliktusok megoldását, és erősítik Európa stabilitását. Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy az új helyzetnek maga Románia is hasznélvezője lehet, hiszen a koszovói szerbek autonómia-moddellje a határain túl él – szerbiai és ukrainai – román közösségek számára is megoldást jelenthet.

Mindezeket figyelmebe véve, ajánlatos volna, hogy a békés rendezés ügyét Románia ne rendelje alá saját etnopolitikai előítéleteinek, hanem az Unió többi tagállamához hasonlóan, minél előbb **elismerje** a független Koszovót.

Strasbourg, 2008. február 20.

„Igazság nélkül nem lesz békeség”

A *Lisszaboni szerződés*, valamint az *Alapjogi Charta* nemrégén történt elfogadása előtérbe helyezi Európa jövőjének kérdését. Erről rendezett nyilvános vitát 2008. február 19-i plenáris ülésén az Európai Parlament. Bevezetéképpen **Frederik Reinfeldt** svéd miniszterelnök, az Európai Tanács tagja tartott irányadó beszédet. Ezután az EP-frakciók vezetőinek beszédei, majd a hozzászólások következtek. Több felszólaló erőteljes kritikával illette az új EU-alapszerződést és elfogadtatásának módját. **Tőkés László** képviselő a történelmi és társadalmi igazságtétel fontosságára hívta fel a figyelmet a kommunista múlt és a nemzeti kisebbségek vonatkozásában.

Az alábbiakban közöljük **Tőkés László** képviselő

Felszólalását

az Európa jövőjéről szóló európai parlamenti vitában

Az Európai Unió új Alapszerződéséhez csatolt **Alapjogi Charta** bevezetőjében az áll, hogy Európa népei „osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben”. A Szaharov-díjas **Mahmud Ozman** az Európai Parlament plénuma előtt, tavaly decemberben viszont azt mondta: „**igazság** nélkül nem lesz **békeség**”.

Az igazságtalan békerendszerek előbb-utóbb háborúhoz vezetnek, és felbomlnak. Híven példázza ezt a legutóbbi balkáni háború, a volt Jugoszlávia szét-hullása. A **megbékélés** igazságos újrendeződés nélkül aligha képzelhető el.

Európának kommunista múltjával szembe kell néznie. Békés jövőnk előfeltétele a kommunizmus romboló örökségének felszámolása. A **kommunizmus** a **fasizmussal** egyenlő elbírálást érdemel.

Addig nem lesz béke, szabadság, jogállamiság, biztonság és stabilitás kontinensünkön, amíg nem történik meg minden téren a jogos igazságtétel. A **kisebbségben** élő nemzeti közösségek helyzetének rendezésére ugyanez az igazság érvényes.

Strasbourg, 2008. február 19.

Ötven éves az Európai Parlament

Az Európai Parlament 2008. március 19-én lesz ötven éves. Az EP elődje, a kizárólag konzultációs jogokkal rendelkező Európai Parlamenti Közgyűlés 1958. március 19-én, Strasbourgban tartotta alakuló ülését. Ötven év alatt a 142 kinevezett tagból álló, négy munkanyelvet használó közgyűlésből közvetlenül választott, 23 nyelvű, széles körű jogalkotói, költségvetési és ellenőrzési jogkörökkel bíró Európai Parlament jött létre. Az EP március 12-i plenáris ülésén ünnepelte 50. születésnapját.

INDÍTVÁNY

az Európai Kisebbségvédelmi Intergroup 2008. február 21-i ülésére

Az EP-Kisebbségvédelmi Intergroup 2008. januári ülésén a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának tízéves évfordulójáról emlékezett meg. A tanácskozás résztvevői „Európa szegényeként” könyvelték el, hogy a Chartát több tagország még mindig vonakodik aláírni, más országok viszont elfogadják ugyan, de nem ültetik gyakorlatba a dokumentumot. Ez utóbbi eset érvényes – például – **Szlovákiára**. A Balkán egyes országai viszont nemhogy az anyanyelvi jogokat nem ismerik el, de még a területükön élő egyes kisebbségek pusztalétét is tagadják. Ez a helyzet áll fenn – például – a **görögországi** és a **bulgáriai** makedónok, a **romániai** csángómagyarok, valamint a **szerbiai** románok esetében.

Kiváltképpen aggasztó, hogy a kisebbségi elnyomás és jogfosztás eme kirívó eseteiben ezeknek a nemzeti közösségeknek **az egyházi** sem kelnek híveik védelmére. Szlovákiában egészen új fejlemény: nemhogy teljesítenék az ott élő, félmilliónyi magyar nemzetiségű katolikus hívó magyar püspök kinevezésére irányuló, több évtizedes igényét, hanem ezzel szemben a most bevezetett új egyházmegyei felosztás – szálamitaktikával – négy egyházmegyébe szórta szét az előzőleg két egyházmegyébe tartozó magyar katolikusokat. Ráadásul – amint Tabajdi Csaba bizottsági elnök megállapította –: **Európa** is hallgat ezekben a kérdésekben. Mindezeket szem előtt tartva, tisztelettel **indítványozom** a következőket:

1. Az EP-Kisebbségvédelmi Intergroup nem hallgathat a nemzeti és vallási kisebbségek eme kirívó sérelmeinek ügyében. Éppen ezért: **(a)** Határozottan ítélje el a vértelen etnikai genocidium minden formáját és esetét; **(b)** Kezdeményezze európai parlamenti tényfeltáró bizottságok kiküldését a felsorolt országokba, illetve a veszélyeztetett közösségekhez; **(c)** Érje el ezekben a kisebbségi ügyeknek és eseteknek az **Európai Parlament** napirendjére tűzését.

2. Az EP-Kisebbségvédelmi Intergroup közvetlen úton lépjen kapcsolatba a felsorolt veszélyeztetett nemzeti és vallási közösségek ügyében **illetékes egyházakkal**, és a vallási sokszínűség, a tolerancia, a krisztusi emberszeretet, valamint az ökuménia szellemében kérje együttműködésüket kisebbségi híveik, illetve közösségük védelmében. A Kárpát-medencei kisebbségi magyar közösségek – a felvidéki magyar katolikusok és a moldovai csángómagyarok – védelmében külön is keresse meg és kérje a **Magyarországi Püspökkari Konferencia** támogatását.

Romániában újból korlátozzák a politikai szabadságjogokat!

Írásbeli hozzászólás a romániai választási törvények tárgyában

Az Unió tagság eleve feltételezi, hogy a tagországok minden tekintetben elfogadják és alkalmazzák az **Európai Unió** demokratikus normarendszerét. Erre nézve maguk a tagországok is kötelezettséget vállaltak.

Sajnos, nem egy esetben azt kell tapasztalnunk, hogy a csatlakozást követően egyes tagországok kibújnak az európai előírások érvénye alól. Ez jellemzi – példának okáért – **Romániát** a demokratikus választások vagy a kisebbségi politika terén.

Március 10-i európai parlamenti írásbeli hozzászólásában **Tőkés László** képviselő a romániai választási diszkrimináció törvény általi intézményesítésére hívta fel a figyelmet. Az ügynek az kölcsönöz különleges időszerűséget, hogy több éve tartó, mesterséges akadályoztatás után még mindig kérdéses és tovább halogatódik a **Magyar Polgári Párt** hivatalos bejegyztetése.

Tőkés László hozzászólása:

Ebben az esztendőben két választásra kerül sor Romániában. A 2004-es választási törvények a nemzeti közösségeket, a kisebbségeket **diszkrimináló előírásokat** tartalmaznak, melyek a választásokon való részvétel megszorításával, a választás szabadságának és a **demokratikus pluralizmusnak** a korlátozásával sújtják az etnikai kisebbségeket – köztük a magyarokat. 2004-ben a román választási törvények diszkriminatív rendelkezéseit súlyos elmarasztalásban részesítették: az Európai Bizottság, az EBESZ, a Velencei Bizottság, az ET Helyi és Regionális szerveinek kongresszusa és az Egyesült Államok Külügyminisztériuma (State Department). Mindhiába. A helyzet azóta sem változott.

Sőt: Románia Parlamentje e hónap elején olyan értelemben módosította a **választási törvényt**, hogy ezáltal az eddigienél is inkább megnehezítette a kisebbségi pártok és szervezetek választásokon való részvételét. Az új törvény értelmében egy kisebbségi szervezet csak akkor indulhat a helyhatósági vagy az országos választásokon, hogyha – eleve – parlamenti képvisellel rendelkezik. Ellenkező esetben 20.000 aláírást kell gyűjtenie az ország tizenöt megyéjéből, valamint a fővárosból. A rendelkezés alig leplezett célja az, hogy megakadályozza a kisebbségi közösségekben belüli **demokratikus pluralizmus** és **esélyegyenlőség** kialakulását.

Felkérem az Európai Parlamentet és az Európai Bizottságot, hogy vegye védelmébe a **romániai kisebbségeket**, és ne tűrje szóltanul politikai jogaik csorbítását!

„Üldözött keresztény kisebbségek”

2008. március 5-én, a Demokrata-Liberális Szövetség frakciójának szervezésében szemináriumot tartottak az Európai Parlament brüsszeli központjában **Üldözött keresztény kisebbségek** címen. A Kínában, Asszíriában és Palesztinában üldöztetést szenvedő kisebbségi keresztényekről szóló konferencia házigazdái **Hannu Takkula** finn- és **Szent-Iványi István** magyarországi európai parlamenti képviselők voltak. Előadást tartottak Pekka Simojoki teológus-zeneszerző (Finnország), Willy Fautre professzor, az Emberi Jogok Határok Nélkül szervezet igazgatója (Belgium), Ninos Warda, az Asszíriai Európa Tanács elnevezésű szervezet ügyvezetője (Irak) és dr. Susanna Kokkonen politológus, középkeleti szakértő (Finnország). Megnyitó beszédét követően Hannu Takkula meleg szavakkal üdvözölte **Tőkés László** püspököt, és szólásra kérte fel őt.

Európai parlamenti képviselőnk elismeréssel szolt a konferenciáról és annak szervezőiről, kihangsúlyozva a vallási-egyházi egyensúly fenntartásának fontosságát az Unióban, amely nem egyszer a kereszténység rovására tolódik el. A szeminárium témája kapcsán Tőkés László az erdélyi protestánsok üldöztetések terén szerzett történelmi tapasztalatait emelte ki – az ellenreformációtól a román nacionalista és kommunista elnyomásos korszakáig terjedően. Az államegyházi román ortodox dominanciával szemben az ökumenikus együttműködés lehetőségét állította előtérbe, mely Románia európai csatlakozása nyomán remélhetőleg átveszi a helyét a kisebbségi egyházak hátrányos megkülönböztetésének. Befejezőképpen püspök-képviselőnk a – világszerte számító – Tordai vallásbékét (1568) ajánlotta a hallgatók figyelmébe, mely a hagyományos **erdélyi tolerancia** alapjául szolgál. Erdélyi egyházaink ezzel járulhatnak hozzá az egyesült Európa értékeihez, lelki-szellemi gazdagodásához.

Brüsszel, 2008. március 5.

Leonard Orban

Többnyelvűségért felelős biztoshoz

Tisztelt Biztos úr!

Közös hazánk, Románia polgáraként és európai parlamenti képviselőjeként ezúton kívánom felhívni a Biztos úr figyelmét **Dan Voiculescu** romániai szenátorak a „nyelvtörvény” néven elhíresült törvénykezdeményezésére.

Az Ön által vezetett *A többnyelvűséggel foglalkozó magas szintű munkacsoport Zárójelentésében* ez olvasható: „az új évszázad első évtizedében olyan nyelvoktatási politikát vezetnek be, amely minden nyelv megtanulását szeretné ösztönözni, beleértve a regionális vagy kisebbségi, a bevándorlók által beszélt és a főbb világnyelvek tanulását is”.

Ezen európai szellemiségű előiránnyal teljes ellentétben Dan Voiculescu szenátor tavaly óta egy olyan törvénytervezet elfogadásáért kardoskodik Románia Parlamentjében, amely Románia mindazon polgáraitól megvonná az állampolgárságot, akik „nem beszélnek az állam nyelvét”. Voiculescu úrnak többek között Románia kormánya is jelezte a 3828/14.12.2006-os számú állásfoglalásában, hogy törvénykezdeményezése alkotmányellenes, mivel Románia Alkotmánya kimondja: (5/2) „a születés által elnyert állampolgárságot nem lehet megvonni”; (6/1) „az állam elismeri és garantálja a kisebbségek jogát ahhoz, hogy megőrizzék, fejlesszék és kifejezhessék nemzeti, kulturális, nyelvi és vallási önazonosságukat”; illetve (6/2) „az államnak a nemzeti kisebbségek önazonosságának védelmében, fejlesztésében és kinyilvánításában hozott intézkedései nem lehetnek diszkriminatívak”. Ugyanakkor a 215/2001. számú közgazgatási törvény 90. szakaszában biztosítja, hogy (2) azokban a területi közigazgatási egységekben, ahol a kisebbségekhez tartozó állampolgárok számaránya meghaladja a lakosság 20%-át, a helyi közigazgatási hatóságokhoz anyanyelvükön fordulhatnak szóban és írásban is a polgárok, s a választ mind románul, mind az anyanyelvükön kérhetik. Továbbá a 304/2004. számú igazságügyi törvény 14. cikkelye is kimondja: (2) a kisebbségekhez tartozó állampolgárok a bíróság előtt használhatják anyanyelvüket.

Összegezve: Voiculescu úr „nyelvtörvénye” Románia törvényeinek eleve ellentmond. Ugyanakkor Románia a 396/2002. számú törvény által elfogadta az Európai Állampolgársági Egyezményt, amelynek 5. cikkelye „a diszkrimináció tilalmát” foglalja magában – az alábbiak szerint:

„A diszkrimináció tilalma

1. A részes államok állampolgárságra vonatkozó szabályai nem tartalmazhatnak megkülönböztetést vagy nem foglalhatnak magukban semmilyen olyan gyakorlatot, amely kimeríti a nemen, valláson, fajon, bőrszínén vagy nemzeti vagy etnikai származáson alapuló diszkriminációt.

2. Minden részes államot a diszkrimináció tilalmának elve vezérel állampolgárai tekintetében, függetlenül attól, hogy ők születésüknél fogva állampolgárok-e, vagy az állam állampolgárságát később szerezték meg.”

Szintén az Európai Állampolgársági Egyezmény 7. cikkelye rendelkezik, az állampolgárság ex lege vagy a részes állam kezdeményezése alapján történő elvesztéséről, és az abban fog-

laltak között egyetlen egyet sem találni, amely „az államnyelv mindenki számára való kötelező ismeretét” írta elő.

Tisztelt Biztos úr!

Románia Parlamentje nemrég ratifikálta a *Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját*, amely a 7. cikkely d) pontjában előírja: „a regionális és a kisebbségi nyelveknek a magánéletben és közéletben, szóban és írásban való használatának megkönnyítését és/vagy bátorítását”.

Kérem, mindezek figyelembevételével, élve biztosi jogosítványával, hadd hasson oda, hogy mindannyiunk közös érdekében Románia továbbra is az európaizálódás útján maradjon. Nevezetesen szíveskedjék annak érdekében közbenjárni, hogy Dan Voiculescu hírhedt, diszkriminatív, a nemzeti kisebbségeket emberi és nemzeti méltóságukban sértő nyelvtörvénye haladéktalanul lekerüljön Románia Parlamentjének napirendjéről.

Tisztelettel küldöm üdvözlőmetem:

2008. február 14.

EP-képviselő

Franco Frattini

Bel- és igazságügyi biztoshoz

Tisztelt Biztos úr!

Románia polgáraként és európai parlamenti képviselőjeként fordulok Önhöz. Több éves politikai huzavona után 1999-ben – jó tíz évvel a rendszerváltás után – a román parlament végre törvényben garantálta és szabályozta a titkoszolgálati kommunista múlt átvilágítását.

A Ceausescu-diktatúra idején a politikai rendőrséggel, vagyis a hírhedt Szekuritátéval együttműködő személyek azonosítása végett felállították a **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** (CNSAS) elnevezésű testületet [a.m. a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács].

A testület érdemben a munkát csupán a 2004-es elnök- és parlamenti választások után tudta elkezdni, amikor – politikai döntés nyomán, Traian Băsescu elnöknek is köszönhetően – megnyiták a volt politikai rendőrség archívumai. Azóta számos befolyásos politikust, ügyészt, bírót, egyházfőt, közéleti személyiséget leplezték le. A CNSAS döntéseit, törvényadta jogakkal élve, többen megfellebezték a bíróságokon, ám mások beismerték ügynökmúltjukat, és az elkövetett bűnökért a nagy nyilvánosság előtt megkövették Románia polgárait. A Konzervatív Párt egykori elnöke, **Dan Voiculescu** szenátor leleplezése után – aki a CNSAS határozata szerint „Félix” fedőnéven besúgóként működött együtt a politikai rendőrséggel – a politikus az **Alkotmánybírósághoz** fordult, jogi útra terelve a CNSAS reá vonatkozó határozatát.

2008. január 31-én az Alkotmánybíróság 51-es határozatában a nyolc éve érvényben lévő törvény egyes cikkelyeit kifogásolva az egész törvényt alkotmányellenesnek nyilvánította, teljességgel ellehetlenítve a CNSAS működését. Az Alkotmánybíróság indoklása szerint – az alaptörvény értelmében – a CNSAS nem hozhat olyan határozatot, amely megállapítja az együttműködés tényét, az ítékezés, mivel ez az illetékes bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság döntése közfelháborodást

keltett a román társadalomban, mivel közel húsz évvel a Ceausescu-diktatúra bukása után – gyakorlatilag – leállította az átvilágítás amúgy is lassan és nehézkesen haladó folyamatát.

A túlzúfolt programmal dolgozó és személyi állományukban is korlátozott bíróságok nem képesek az átvilágítás átvállalására, másfelől – személyi érintettségük miatt – akár el is fektethetik az ilyen jellegű ügyeket.

A román kormány ugyan sürgősségi kormányrendelettel próbálja a tüzet oltani, átmeneti az átvilágítói testület jogosítványainak egy részét, de ez mindenféleképpen visszalépésnek számít a megelőző állapothoz képest. A helyzet pikantériája ráadásul az, hogy az Alkotmánybíróság maga is érintett az átvilágítás ügyében, hiszen tagjainak többségét még az utód-kommunista **Szociáldemokrata Párt** „ejtőernyőzte be” a mindenható testületbe, köztük olyanokat, mint például **Ion Pedrescu** alkotmánybíró elnök, aki korábban a Szenátus tagjaként kifejezetten akadályozta az átvilágítás folyamatát.

Tisztelt Biztos úr!

Romániában 2008-ban két választást is tartanak, valószínűleg tavasszal következnek a helyhatósági, ősszel pedig a parlamenti megmérettetések. Az Alkotmánybíróság döntése egy választási évben azt is jelenti, hogy a volt politikai rendőrség munkájában résztvevő mai közszereplők mentesülnek az – előzőleg kötelezően előírt – átvilágítás alól, ennek köszönhetően pedig újra jelölhetik magukat, és nagy eséllyel újabb politikai mandátumot nyerhetnek. Ez azzal a kockázattal jár, hogy Romániában a kommunizmus bukása után közel két évtizeddel is a régi rendszer kiszolgálói gyakorolhatják tovább a hatalmat, megőrizvén befolyásukat a társadalmi és politikai élet minden területén, tovább hátráltatva – példának okáért – az igazságügyi reform megvalósulását és a korrupcióellenes küzdelem előmenetelét, egészében véve pedig országunk tényleges európai felzárkózását.

Sem Ön, sem mi nem kívánhatunk egy olyan tagországot az Európai Unióban, amelyben a lényegi döntéseket a közös jövőnköt érintő kérdésekben a kommunista államterror volt kiszolgálói hoznak meg, határoznak meg vagy befolyásolnak.

Ennek a botrányos esetnek az adalékeképpen ugyanakkor tisztelettel tudatom Önnel, hogy Romániában idén újból lendületet vett a posztkommunista átmenet hosszúra nyúló időszakában mindvégig hátráltatott **szembenézés a kommunista múlttal**. Evidenciának számít, hogy a volt kommunista országok igazából csak akkor válhatnak „európaivá”, hogyha a kommunista múlt átkos örökségével végképp szakítani tudnak.

Mindezek figyelembevételével, tisztelettel kérem, hogy európai biztosi jogosítványával élve, mindannyiunk közös érdekében járjon közben a romániai átvilágítási folyamat elősegítése érdekében. Kérem, hogy a törvényesség és a jogállamiság biztosítása, valamint az igazságügyi reform előmozdítása érdekében kezdeményezzen ténymegállapító vizsgálatot az alkotmánybírói túlkapasok, valamint az átvilágítás törvényes szabályozása ügyében.

Tisztelettel küldöm üdvözlőmetem:

2008. február 18.

EP-képviselő